

EMMAUS

INTERNATIONAL

ACTIVISTS FOR CHANGE

KÖYHYYSRAPORTTI

LOKAKUU 2021 / EMMAUKSEN ENSIMMÄINEN GLOBAALI RAPORTTI
KÖYHYDEN VASTAISESTA TAISTELUSTA

Kansainvälinen Emmaus (Emmaus International), joka on 50 vuoden ajan toiminut aktiivisesti solidaarisuuskentällä ja taistellut syrjäyttämistä vastaan, on julkaissut ensimmäisen globaalin raporttinsa köyhyden vastaisesta taistelustaan. Tämä raportti perustuu 41 maassa toimivien 425 Emmaus-järjestön ruohonjuuritason kokemukseen työstä köyhien ja syrjäytettyjen ihmisten kanssa. Raportti kertoo konkreettisista ja hyviksi todetuista ratkaisuista taistelussa köyhyden rakenteellisten syiden poistamiseksi.

Nyt, kun koronakriisin vuoksi yli 150 miljoonaa uutta ihmistä on joutumassa äärimmäiseen köyhyteen, tuotanto- ja kulutusmallit aiheuttavat nopeaa ympäristön tuhoutumista ja inhimillinen kärsimys lisääntyy vaarallista vauhtia. Kansainvälinen Emmaus on päättänyt käyttää oikeuttaan esittää analyysinsä globaalista köyhyytilanteesta ja käytännön ratkaisuista siihen. Köyhyden hyväksyminen välttämättömänä pahana ei ole vaihtoehto. Siksi on ryhdyttävä kiireesti käytännöllisiin ja tehokkaisiin toimiin.

Emmauksen koko idea on tuoda yhteen itsensä sosiaalisesti syrjäytetyiksi kokevat ihmiset ja etuoikeutetummista taustoista tulevat ihmiset, niin että he yhdessä etsivät vaihtoehtoja köyhyydelle. Liikkeen piirissä toteutetaan taloudellista toimintaa, jonka avulla heikossa asemassa olevat ihmiset voivat vaatia takaisin perusoikeuksiaan. Tämä erityinen toimintamalli ei suinkaan ole hyväntekeväisyyttä, vaan se antaa apua hakeville ihmisille mahdollisuuden palauttaa ihmisarvonsa työn kautta ja puolestaan auttaa haavoittuvampia ihmisiä.

Ihmiset ovat siten Emmaus-mallin ytimessä. Kansainvälisen Emmauksen jäsenryhmien vuosikymmenien työn ansiosta se on kuitenkin saavuttanut tunnustusta myös myönteisistä sosiaalisista ja ympäristövaikutuksistaan. Liike pyrkii rakentamaan aidosti eettistä ja solidaarista taloutta, mallia, joka mahdollistaa planeettamme selviytymisen

rauhan ja oikeudenmukaisuuden maailmassa. Siksi Emmaus on edelleen tärkeä osapuoli, kun käsitellään ajankohtaisia taloudellisia, sosiaalisia ja ekologisia kysymyksiä.

Emmauksen toiminnan ja puheiden pohjalla on kolme suurta kampanjaa:

- Eettinen ja solidaarinen talous perusoikeuksien saavuttamiseksi
- Rauha, liikkumis- ja oleskeluvapaus maailmankansalaisuuden pohjalta (universal citizenship)
- Sosiaalinen ja ympäristöoikeudenmukaisuus kestävän maailman saavuttamiseksi.

Kansainvälinen Emmaus lobbaa eri tasojen päättäjiä 425 jäsenryhmänsä kokemusten ja havaintojen pohjalta osoittaakseen, että vaihtoehdot epäoikeudenmukaisuudelle ovat mahdollisia ja tarpeellisia.

Kaikissa 41 maassa, joissa on Emmaus-ryhmiä, ne ovat havainneet ^[1]:

- Liian monet valtiot eivät osallistu tai ovat välinpitämättömiä: luopumalla välittäjän tehtävästään tai olemalla investoimatta julkisiin palveluihin hallitukset luovuttavat tahallaan käsistään keinot varmistaa sosiaalinen tasa-arvo
- Heikentynyt ja epäsymmetrinen oikeusjärjestelmä, joka suosii suur-yritysten taloudellisia etuja ja edistää niiden rankaisemattomuutta yksilöiden oikeuksien ja vapauksien kustannuksella
- Pyrkimys yksityistää yhteisomaisuutta ja julkisia palveluja, mikä usein huonontaa heikoimmassa asemassa olevien pääsyä palveluihin, heikentää solidaarisuutta ja ympäristön tilaa.

Tällä globaalilla raportilla on useita tavoitteita: **esitellä edellytykset**, jotka on täytettävä, jos halutaan todella torjua köyhyyttä; **esittää vaatimuksia**, jotka liittyvät näihin edellytyksiin ja joiden toteuttaminen on mahdollista; ja julkistaa **ehdotettuja vaihtoehtoja ja Emmaus-ryhmien käytännön kokemuksia** eri puolilla maailmaa näiden vaatimusten ja edellytysten toteuttamiseksi.

EMMAUS INTERNATIONAL

47, avenue de la Résistance
93104 Montreuil Cedex
Tel. +33 (0)1 41 58 25 50

Anaïs GOURNAY – Advocacy officer
a.gournay@emmaus-international.org
www.emmaus-international.org

1. Syyskuussa 2018 Sveitsin Genevessä 350 liikkeen aktivistia kokoontui globaaliin foorumiin, jossa eri maista tulleet jäsenet saivat tilaisuuden keskustella ja yhdessä määritellä nämä havainnot.

EDELLYTYS 1:**HAAVOITTUVASSA ASEMASSA OLEVIENTEN IHMIEN OSALLISUUS, JOTTA HE SAISIVAT OIKEUTETUN PAIKKANSÄ YHTEISKUNNASSÄ**

Globaali terveystkriisi on syventänyt entisestään yhteiskuntiemme moninaisia kuiluja ja epätasa-arvoa ja osoittanut, että haavoittuvimmilla ihmisillä on harvoin äänivaltaa eivätkä he juuri koskaan ole mukana kehittämässä vastauksia itseään koskeviin kysymyksiin. Niistä muutoksista, jotka tekevät maistamme tasa-arvoisempia, heikommassa asemassa olevien ryhmien osallistumisen edistäminen on ehdoton prioriteetti. Tämä edellyttää meiltä:

VAATIMUS 1:**HAAVOITTUVIMMÄSSÄ ASEMASSÄ OLEVIENTEN IHMIEN ARVOKKUUTTA ON KUNNIOITETTAVA RIIPPUMATTÄ HEIDÄN KÄRSIMYKSENSÄ SYISTÄ**

Kunnioittava kohtelu on jokaisen yhteiskunnan velvollisuus, jos ne ovat luvanneet kansainvälisissä sopimuksissa, ettei keltään ihmiseltä riistetä hänen arvokkuuttaan ja perusoikeuksiaan. Kunnioittava kohtelu on ehdoton edellytys sille, että syrjäytetty ihminen voi saada takaisin paikkansa yhteiskunnassa.

KONKREETTISIA ESIMERKKEJÄ EMMAUS-LIIKKEESTÄ

- Haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten vastaanottaminen ilman ehtoja
- Organisation for Universal Citizenship (Maailmankansalaisuusorganisaatio), joka ajaa vaihtoehtoista muuttoliikkeen hallintoa, joka perustuu eniten kärsineiden ihmisten näkemysten ja asiantuntemuksen huomioon ottamiseen
- Kansainvälinen maahanmuuttoverkosto, joka kokoaa yhteen kansalaisjärjestöt ja paikallisviranomaiset toteuttamaan vastaanotto- ja kansalaisuuspolitiikkaa.

SUOSITUKSEMME

Edistetään sellaista maahanmuuton hallintaa, joka perustuu liikkumisen ja oleskelun vapauteen ja on jaettu valtioiden, paikallisviranomaisten sekä maahanmuuttaja- ja diasporaorganisaatioiden kesken, koska maahanmuutto on demografisista, taloudellisista ja ympäristösyistä väistämätöntä ja inhimillisistä syistä toivottavaa.

VAATIMUS 2:**ON TAATTAVA KOULUTUS, JOKÄ AUTTÄÄ JOKÄISTÄ YKSILÖÄ KUKOISTAMAAN KÄIKILLÄ ALUEILLA MUKAAN LUKIENT KULTTUURI JA POLITIIKKA**

Koulutuksen puute on yksi keskeisistä syrjäytymisen syistä. Laadukas koulutus antaa meille mahdollisuuden ymmärtää ympäröivää maailmaa, oppia kriittistä ajattelua, keskustella ja tehdä omia valintojamme. Se on oikeus, joka on taattava kaikille ehdoilla.

KONKREETTISIA ESIMERKKEJÄ EMMAUS-LIIKKEESTÄ

- Sosiaalisia ja poliittisia oikeuksia ja vapauksia korostava koulutus järjestämällä kansalaisuuskursseja ammatilliseen koulutukseen osallistuvilla
- Emmaus-ryhmien vastaanottamat ihmiset voivat osallistua järjestön päätöksentekolimiiniin.

SUOSITUKSEMME

- Kehitetään yhteiskunnan osallistavia toimintamalleja, jotka on sovitettu haavoittuvien ihmisten tarpeisiin
- Toteutetaan yhteiskunnallisia toimenpiteitä, joissa koulutus nähdään keinona saavuttaa perusoikeudet ja taistella epätasa-arvoa vastaan.

EMMAUS PERIGUEUX (FRANCE) / © CHARLY HOP

EDELITYS 2: YHTEISKUNTAPOLITIIKAN KESKIÖSSÄ YHTEINEN ETU

Demokraattisen valtion odotetaan yleensä puolustavan yhteistä hyvää ja takaavan perusoikeuksien kunnioittamisen ja ihmistensä hyvinvoinnin. Päätelyssä, jonka mukaan yleinen etu on kaikkien yksittäisten taloudellisten etujen summa, on kuitenkin selviä puutteita.

VAATIMUS 3: ON SUOJELTAVA PERUSOIKEUKSIA AJAMALLA YHTEISTEN RESURSSIEN KOLLEKTIIVISTA HALLINTAA

Jotta voidaan taata ruoan, veden, asunnon, terveydenhuollon ja koulutuksen tasapuolinen saatavuus, yhteisiä hyödykkeitä on suojeltava kaupallistamiselta. Antamalla ihmisten itse päättää luonnonvarojen saatavuutta ja hallintaa koskevat säännöt varmistamme luonnonvarojen tasapuolisen saatavuuden ja niiden säilymisen.

KONKREETTISIA ESIMERKKEJÄ EMMAUS-LIIKKEESTÄ

- Paikalliset asukkaat hallitsevat itse vesivaroja
- Yhteisöllinen maanhallinta.

SUOSITUKSEMME

- Avoin dialogi yhteisten resurssien hallinnasta julkisen vallan ja kansalaisyhteiskunnan välillä kaikilla tasoilla
- Ajetaan yhteisten resurssien kollektiivista ja demokraattista hallintaa
- Kieltäydytään tai vastustetaan yhteisten resurssien yksityistämistä.

VAATIMUS 4: NAISTEN PÄÄSY POLIITTISEEN JA TALOUDELLISEEN ELÄMÄÄN ON VARMISTETTAVA, JA NAISIIN KOHDISTUVA EPÄTASA-ARVOISUUS JA VÄKIVALTA ON TORJUTTAVA

Joidenkin sidosryhmien ja maiden ponnistelut sukupuolten välisen epätasa-arvon torjumiseksi eivät saa hämärtää sitä tosiasiaa, että monet tytöt ja naiset kantavat edelleen patriarkaalisen järjestelmän taakkaa. Heidän oikeuksiaan rajoitetaan tai rikotaan usein koulutukseen, terveyteen, ehkäisyyn, työhön, omaisuuteen ym. liittyvissä asioissa.

KONKREETTISIA ESIMERKKEJÄ EMMAUS-LIIKKEESTÄ

- Naisten kouluttaminen ja perinteisten viranomaisten lobbaus heidän maa-oikeuksistaan
- Nuorten morsianten patriarkaalisen sarron torjuminen sovittelun avulla ja kouluttamalla avioliiton konflikteista kärsiviä perheitä.

SUOSITUKSEMME

- Lopetetaan kaikki käytännöt, jotka ovat vahingollisia tytöille ja naisille (varhaiset ja pakotetut avioliitot, insesti, perheensisäinen väkivalta, seksuaalinen häirintä, ihmiskauppa ym.) ja taataan paremmin naisten täysi ja tehokas osallistuminen ja yhtäläinen pääsy poliittiseen, taloudelliseen ja julkiseen elämään
- Julkisilla toimenpiteillä ja lainsäädännöllä edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja voimaannutetaan naisia (omistusoikeus, maan hallinta, luonnonvarat ym.).

NAISTEN RYHMÄ GANJIE, NOKOUJE-JÄRVI (BENIN) / © DIDIER GENTILHONNE

EDELITYS 3:**TALOUS, JOKA AIDOSTI PALVELEE IHMISIÄ JA HEIDÄN YMPÄRISTÖÄÄN**

Uusliberalismi on 1980-luvulta lähtien edistänyt näkemystä taloudesta, joka noudattaa vain markkinoiden ja rahoituksen sääntöjä. Tämä sääntelyn purkaminen mahdollistaa pääoman ja tavaroiden vapaan liikkuvuuden, mutta antaa maiden myös kilpailla keskenään sosiaali-, ympäristö- ja verolainsäädännön keinoin. Työntekijöistä ja luonnosta tulee pelkkä ”säätelytekijä” jatkuvan kasvun ja kannattavuuden tavoittelussa.

VAATIMUS 5:**ON KEHITETTÄVÄ TALOUDELLISTA TOIMINTAA, JOKA TAKAA SOSIAALISTEN JA YMPÄRISTÖOIKEUKSIEN KUNNIOITTAMISEN**

Rakentaaksemme aidosti ihmisiä ja maapalloa palvelevan talouden meidän on muutettava ja monipuolistettava talousmalliamme erityisesti kehittämällä taloudellista toimintaa, joka on sopusoinnussa sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja kestävyysperiaatteiden kanssa. Eri puolilta maailmaa tulee kansalaisyhteiskunnalta yhä enenevässä määrin varoituksia, joiden on saatava poliittiset ja taloudelliset päättäjät tekemään valintoja, jotka edistävät sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja onnistunutta ekologista siirtymää.

KONKREETTISIA ESIMERKKEJÄ EMMAUS-LIIKKEESTÄ

- Sosiaali- ja ympäristöoikeuksien turvaaminen, kun Emmaus osallistui Recifen (Brasilia) ympäristöneuvostoon
- Syrjäytetyimmät osallistuivat taisteluun maatalouskemikaaleja vastaan ja orgaanisen pienviljelyn puolesta Intiassa.

SUOSITUKSEMME

Ajetaan vapaaehtoisten standardien lisäksi oikeudellisesti sitovan instrumentin käyttöön ottoa koskemaan merkittäviä taloudellisia toimijoita kuten monikansalliset yhtiöt ja niiden toimitusketjut, jotta ne saatetaan vastuuseen toimintansa mahdollisesti aiheuttamista ihmisoikeus- ja ympäristöloukkauksista.

2. Kansainväliselle Emmaukselle eettinen ja solidaarinen talous on taloutta, joka hyödyttää kaikkia jokaista kunnioittaen ja jonka tavoitteena on kestävä maailma. Voitto ei ole liikelle-paneva voima, ja tätä talouden visiota tukevat toimijat pyrkivät asettamaan työn ihmisarvon ja vapautumisen palvelukseen, rohkaisemaan sidosryhmien osallistumista, jakamaan resursseja, tietoa ja vaurautta sekä luomaan osallistavan ja demokraattisen hallinnon.

VAATIMUS 6:**EETTISEN JA SOLIDAARISUUSTALouden TOIMIJA TUNNISTETTAVA JA PRIORISOITAVA**

Päinvastoin kuin finanssitalous, joka pyrkii takaamaan jatkuvuutensa vain harvojen eduksi, Kansainvälinen Emmaus kannattaa eettistä ja solidaarista taloutta, jonka tavoitteena on hyödyttää kaikkia jokaista kunnioittaen ja jonka päämääränä on kestävä maailma. Tätä talouden visiota tukevat toimijat pyrkivät asettamaan työn palvelemaan ihmisarvoa ja vapautumista, kannustamaan sidosryhmien osallistumista, jakamaan resursseja, tietoa ja vaurautta sekä luomaan osallistavaa ja demokraattista hallintoa.

KONKREETTISIA ESIMERKKEJÄ EMMAUS-LIIKKEESTÄ

- Emmauksen rooli tunnustettiin julkisessa politiikassa
- Keskinäiset sairastuvuustaloukset, jotka takaavat heikoimmissa asemassa olevien oikeuden terveyteen.

SUOSITUKSEMME

Niinkuin eräät viranomaiset ovat jo tehneet, edistetään todellisen eettisen ja solidaarisuustalouden^[2] tunnistamista ja tukemista ja otetaan käyttöön uusia julkisen politiikan viitekehäyksiä, jotka priorisoivat tämän talouden arvoja: osallisuutta, yhdessä rakentamista ja yhdessä päättämistä.

